

Tweetalige Lexiconlijst Turks-Nederlands

Titel:	Tweetalige Lexiconlijst Turks-Nederlands
Soort instrument:	Vragen- en/of invullijst
Doelgroep:	Meet de actieve woordenschat van tweetalige kinderen van 2;0-2;7 jaar
Leeftijdsgroep:	02;00 - 02;07
Auteurs:	L. Schlichting & H. Lutje Spelberg
Jaar van uitgave:	2006
Uitgever:	JIP-Uitgeverij
Taalaspect:	Semantiek, Syntaxis, Morfologie
Genormeerd:	ja
Afnameduur:	Variabel, 30-45 minuten
Benodigdheden:	Handleiding en lexilijsten
Waar te bestellen:	Handleiding gratis te vinden op: www.liesbethschlichting.nl Lexiconlijst gratis te vinden op: www.liesbethschlichting.nl

Extra informatie

De Tweetalige Lexiconlijsten Tarifit-Berbers, Marokkaans-Arabisch en Turks zijn gemodelleerd naar de lexilijst Nederlands. Zij bevatten woorden en zinnestelsels in het Tarifit-Berbers, Marokkaans-Arabisch of Turks. De lijsten zijn echter niet ééntalig, maar tweetalig. Dat wil zeggen dat naast elk Turks of Marokkaans woord het Nederlandse equivalent wordt gegeven. De ouders kruisen de woorden aan die hun kind zegt. Hetzelfde woord kan dus in één taal of in twee talen worden aangekruist. Met de Lexiconlijsten wordt de woordenschat gemeten,

ongeacht de taal waarin de kinderen die woorden zeggen. Voor de Tweektalige Lexiconlijsten zijn er per maand normen ontwikkeld. Deze worden uitgedrukt in de zogenaamde Lexiquotienten (LQ's) Tarifit-Berbers, Marokkaans-Arabisch en Turks (Schlichting & Lutje Spelberg, 2009).

Doelgroep:

Tweektalige Lexiconlijst Turks-NL: De lijst is bedoeld voor migrantenkinderen van 24 tot en met 31 maanden.

Doelstelling:

De lijsten zijn bedoeld om bij kinderen van circa 20 tot en met 30 maanden na te gaan of zij zich op het gebied van de taalproductie ontwikkelen overeenkomstig leeftijdsgenootjes met dezelfde moedertaal (Schlichting & Lutje Spelberg, 2009).

Taalaspect:

Algehele taalontwikkeling (uitgezonderd pragmatiek), woordenschat (receptief en productief).

Normering:

De dataverzameling voor het normeringsonderzoek voor het Turks en een deel van die van het Tarifit-Berbers heeft via het consultatiebureau plaatsgevonden. De overige data voor het Tarifit-Berbers en de data van het Marokkaans-Arabisch werden verzameld via Marokkaanse contactpersonen. Het aantal kinderen in de normgroepen ligt tussen de 225 en de 280. Er zijn normen per maand ontwikkeld. Er zijn geen aparte normentabellen voor jongens en meisjes berekend (Schlichting & Lutje Spelberg, 2009).

Betrouwbaarheid

De betrouwbaarheid van de tweektalige Lexiconlijsten is hoog. De waarden liepen van .97 tot en met .99 voor het Marokkaans-Arabisch en van .94 tot en met .99 voor het Tarifit-Berbers. Bij de Turkse kinderen waren alle waarden .99 (Schlichting & Lutje Spelberg, 2009).

Validiteit:

In 2007 werden twee validiteitsstudies voor de Lexilijst NL en Lexilijst Begrip uitgevoerd. De eerste was gericht op het bepalen van de begripsvaliditeit. Bij het tweede onderzoek ging het om de predictieve validiteit. Voor verder details van het valideringsonderzoek wordt er verwezen naar Schlichting & Lutje Spelberg, 2009. Met de tweektalige Lexiconlijsten is nog maar beperkt validiteitsonderzoek uitgevoerd (Schlichting & Lutje Spelberg, 2009).

Standaardisering:

Semi-gestructureerd. De lijst wordt ingevuld door de ouder(s)/verzorger(s) van het kind. Voor het invullen wordt uitleg gegeven door de therapeut. Voor de scoring en interpretatie van de ingevulde vragenlijst staat een uitgebreide beschrijving in de handleiding.

Evidentie:

-

Tijd van afname:

De afnameduur is variabel (minimaal 30-45 minuten), afhankelijk van de leeftijd van het kind.

Do's and Dont's

- De lexilijsten kunnen gebruikt worden door allen die bekend zijn met het zorgvuldig omgaan met gegevens en het nauwkeurig vaststellen van resultaten uit normtabellen (verpleegkundigen, jeugdartsen, logopedisten en peuterspeelzalleidsters).
- De ouders/verzorgers van het kind vullen de lexilijst altijd thuis in. Het formulier wordt aan hen meegegeven of opgestuurd. Het is noodzakelijk dat zij daar één tot twee weken de tijd voor krijgen.
- Kinderen die achter zijn in hun taalontwikkeling hebben altijd problemen met de taalproductie, en in een kleiner aantal gevallen problemen met het taalbegrip. Het wordt daarom aanbevolen om altijd eerst de Lexilijst Nederlands af te nemen. Als de resultaten daarvan negatief zijn kan alsnog de Lexilijst Begrip afgenomen worden.
- Het wordt aanbevolen om bij risicogroepen de Lexilijst Begrip vanaf 21 maanden standaard in te zetten.

(Schlichting & Lutje Spelberg, 2002; Schlichting & Lutje Spelberg, 2009)

Referenties

- Evers, A., Frima, R.M., & Vliet-Mulder, J.C. van (2009). *COTAN Documentatie*. Amsterdam: Boom test uitgevers.
- Pearson Assessment and Information BV. (z.d). factsheet_lexilijst-nederlands. Verkregen op 27-09-2009 van Pearson.nl
- Pearson Assessment and Information BV. (z.d). factsheet_lexilijst-begrip. Verkregen op 27-09-2009 van Pearson.nl
- Schlichting, J.E.P.T. & Lutje Spelberg, H.C. (2002). *Lexilijst Nederlands. Een instrument om de taalontwikkeling te onderzoeken bij Nederlandstalige kinderen van 15-27 maanden in het kader van vroegtijdige onderkenning*. Amsterdam: Pearson Assessment & Information B.V.
- Schlichting, J.E.P.T. (2006). *Lexiconlijsten Marokkaans-Arabisch, Tarifit-Berbers en Turks. Instrumenten om de taalontwikkeling te onderzoeken bij jonge Marokkaanse en Turkse kinderen in Nederland. Handleiding*. Amsterdam: JIP-Uitgeverij.
- Schlichting, J.E.P.T. & Lutje Spelberg, H.C. (2007). *Lexilijst Begrip: Een instrument om het taalbegrip te onderzoeken bij kinderen van 15-25 maanden in het kader van de vroegtijdige signalering*. Amsterdam: Pearson Assessment & Information B.V.
- Schlichting, L. & Lutje Spelberg, H. (2009). Lexilijsten en Lexiconlijsten, oudervragenlijsten voor de taalontwikkeling. *Logopedie en Foniatrie* (6): 190-195. Digitale versie te verkrijgen via [deze link](#).